

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.55/2024 (nr. 399 din 26.12.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și a prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

1. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputații în Parlamentul Republicii Moldova, dl Carp Lilian și dna Coșeru Ina, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea articolelor 2, 3, 5, 16 și 23 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.55/2024.

Potrivit Notei de fundamentare, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul deblocării situației în domeniul cinegetic din Republica Moldova prin promovarea unui echilibru între actorii implicați în gestionarea fondului cinegetic național.

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, iar domeniul reglementat este de competența exclusivă a Parlamentului, în corespundere cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Cu referire la fundamentarea economico-financiară, conform Notei de fundamentare, implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare de la bugetul de stat. Procedurile noi instituite vor fi implementate în limita capacităților instituționale ale entităților implicate în proces.

5. În vederea respectării prevederilor art. 32 alin.(1) și alin.(4) din Legea nr.100/2017, ținând cont de obiectul de reglementare al proiectului de lege, relevăm despre necesitatea prezentării avizului Guvernului Republicii Moldova, care va conține opinia Ministerului Mediului, și a Agenției de Mediu, care au atribuții principale în domeniul protecției și reglementării utilizării regnului animal și regnului vegetal, a resurselor biologice acvatice.

6. Ținem să amintim că Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.55/2024 a intrat în vigoare la data de 12 octombrie 2024. În context, amintim norma art.64 a Legii nr.100/2017, potrivit căreia propunerile privind modificarea unui act

normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv. O astfel de modificare ar trebui să fie susținută de o evaluare clară a avantajelor și dezavantajelor, inclusiv impactul asupra eficienței administrative și gestionării resurselor financiare. În lipsa unei justificări solide, această inițiativă poate ridica semne de întrebare cu privire la raționamentul modificării.

II. Concordanța proiectului cu legislația în vigoare:

Analizând prezentul proiectul de lege în raport cu legislația în vigoare reținem că, proiectul referit, precum și Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.55/2024 conțin norme lacunare, operează cu terminologie învechită, care poate cauza interpretări diferite și constitui temei pentru aplicare discreționară în practică a acestora, ceea ce contravine art.54 alin.(1) lit.a) al Legii nr. nr.100/2017.

Subliniem că la etapa actuală, relațiile de administrare/gestiune a fondului cinegetic, proprietate publică, pe lângă Legea nr.55/2024, sunt reglementate de Constituția Republicii Moldova, Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice, Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, Codul silvic, etc.

Astfel, în acord cu prevederile Codului civil al RM, *dreptul de folosință* constituie un atribut al dreptului de proprietate și al altor drepturi reale, precum: uzufruct, uz, abitație, suprafață ș.a. în temeiul căruia titularul acestuia poate utiliza bunul potrivit destinației sale și poate profita de toate foloasele și beneficiile corespunzătoare, conform legii. Totodată, *dreptul de folosință poate rezulta dintr-un contract* în temeiul căruia titularul dobândește dreptul de a folosi, cu titlu gratuit sau oneros, un bun determinat individual fără a deveni proprietar al acestuia, de exemplu: contract de locațiune, de comodat, de arendă ș.a. în dependență de obiectul contractului. Respectiv, în speță, utilizarea noțiunii de „contract de folosință” a fondului cinegetic este eronată din punct de vedere juridic și ambiguă. Precizăm că, Codul civil nu reglementează așa tip de „contract de folosință”, or „folosința” unui bun apare în baza unui contract clar definit și reglementat, la caz: *de arendă* - pentru terenurile agricole și/sau alte bunuri agricole și *de locațiune*- pentru celelalte tipuri de terenuri.

În același sens, reținem că și art.26 din Codul silvic nr.69/2024 stipulează că terenurile din fondul forestier și alte terenuri acoperite cu vegetație forestieră pot fi transmise în folosință persoanelor fizice și juridice în condiții de *locațiune, servitute și suprafață*.

În accepțiunea celor expuse, întru evitarea unei incertitudini juridice și interpretări eronate ale raporturilor contractuale la aplicarea normelor în practică, sugerăm determinarea și respectiv reglementarea exactă a tipului de contract de atribuire în gestiune/folosință a fondurilor cinegetice persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova. În context, recomandăm efectuarea modificărilor de rigoare, sub aspectul substituirii noțiunii de „contract de folosință” cu „*contract de locațiune*”, în acord cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova.

III. Observații de conținut și tehnică legislativă

1. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, dispoziția Art. I necesită a fi prezentată în următoarea redacție:

„Art.I.- Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.55/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr.148-150, art.213), se modifică după cum urmează:”

2. La **pct.3**, se propune completarea **art. 5** cu prevederi ce modifică conceptual procedura de atribuire în gestiune a fondului cinegetic „în următoarea consecutivitate, direct și prin licitație deschisă”. Considerăm că, în redacția propusă, norma referită denotă un caracter preferențial și de favoritism în raport cu persoanele juridice înregistrate în Republica Moldova în procesul de transmitere în folosință a fondurilor cinegetice în baza unui contract încheiat direct.

În context, reamintim că la examinarea proiectului Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic, textul inițial al art.5 alin.(1) a fost prezentat în următoarea redacție:

„Articolul 5. Modul de atribuire în gestiune a fondului cinegetic

(1) **În scopul desfășurării activității cinegetice durabile, fondurile cinegetice sunt atribuite în gestiune prin licitație publică sau prin negocieri directe conform prevederilor alin. (3).**”.

Totodată, această normă a fost exclusă prin amendament, argumentându-se că prin acordarea dreptului de preemțiune la atribuirea directă în gestiune a fondurilor cinegetice, se favorizează unele și aceleași categorii de persoane juridice, și persistă tendința de monopolizare a domeniului cinegetic. Prin urmare, au fost propuse principii egale de participare la licitație deschisă pentru toate persoanele juridice, în conformitate cu cadrul normativ.

În același timp, în Avizul Guvernului aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.685/2023, s-a atenționat faptul că *modul de atribuire în gestiune a fondului cinegetic prin licitație publică sau negocieri directe urmează a fi revizuit conceptual prin prisma articolului 17¹ din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice*. Menționăm că art. 17¹ **alin.(1)** stabilește dreptul de transmitere în **locațiune/arendă/superficie a terenurilor proprietate publică a statului prin licitații cu strigare/electronice, desfășurate în modul stabilit de Guvern**. Iar potrivit alin.(2) pentru terenurile fondului apelor și terenurile fondului silvic, prețul inițial de expunere la licitație se determină în modurile stabilite de legile speciale.

Astfel, dat fiind faptul că nota de fundamentare nu expune clar și argumentat scopul/necesitatea modificării substanțiale a procedurii de transmitere în gestiune a fondurilor cinegetice persoanelor juridice înregistrate în Republica Moldova, sub aspectul acordării unui drept preferențial persoanelor juridice care au încheiat contract direct, în detrimentul persoanelor juridice declarate câștigătoare a licitațiilor deschise, la fel ținând cont de argumentele expuse mai sus, sugerăm reconsiderarea integrală a propunerii întru excluderea unor prevederi discriminatorii.

Adițional, remarcăm că la **alin. (2) art.5** cuvântul „*inclusiv*” atribuie normei un caracter ambiguu, sub aspectul că sugerează realizarea dreptului de folosință a fondurilor cinegetice și de către alte persoane decât cele prevăzute la lit. a) și b). Din aceste considerente, se recomandă reexaminarea normei și modificarea în modul corespunzător.

3. **Pct.4** propune modificarea **articolului 16** din lege, sub aspectul atribuirii în competența societăților de vânători a dreptului de a elibera carnetul de vânători, după modelul-tip aprobat de Ministerul Mediului. În context, subliniem că, urmare noului cuprins propus pentru norma vizată, rămân a fi nereglementate condițiile care urmează să le îndeplinească solicitantul pentru dobândirea sau prelungirea termenului unui carnet de vânător, precum și termenul de valabilitate al acestuia, modalitatea de suspendare, anulare a carnetului respectiv. Astfel, considerăm că norma referită sub aspectul expus este incompletă. La fel, nota de fundamentare nu oferă claritate și argumentare la acest aspect, precum nici nu expune raționamente întru susținerea

faptului de transmitere/atribuire din competența Ministerului Mediului în competența societăților de vânători a atribuției de eliberare a carnetului de vânător.

4. Pct.5 propune abrogarea alin. (5) al art.23 din lege. În context, reținem că norma vizată constituie o normă tranzitorie care a încetat să producă efecte juridice la expirarea termenului de 60 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a legii (12.10.2024), nefiind cazul modificării normei în sensul abrogării acesteia.

În concluzie, relevăm că la definitivarea prezentului proiect de lege urmează a se ține cont de sugestiile expuse în aviz, iar asupra oportunității promovării și adoptării proiectului de lege urmează să se expună Parlamentul în ședință plenară.

 Tatiana MALAI,
Șef adjunct al Direcției generale

Ex: G. Tipa, 820-241,
S.Serdeșniuc, 820-557